

№ 9/1957.

LAGUTSKOTTETS betänkande № 9/1957 över landstingsmannen Nils Clemes lagmotion med förslag till landskapslag om ändring av landskapslagen angående landskapsförvaltningen i landskapet Åland, utfärdad den 16 april 1952. (№ 14/1957).

Förenämnda lagmotion, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, har utskottet behandlat och får för landstinget värdsammast framhålla följande:

Enligt 4 § i landskapslagen den 16 april 1952 angående landskapsförvaltningen i landskapet Åland (№ 22/1952) kallas lantrådet till sitt ämbete av landstinget och kvarstår i detsamma, så länge han åtnjuter landstingets förtroende, medan ledamöterna i landskapsstyrelsen och ersättarna utses av landstinget för tre kalenderår i sänder och kvarstå i sina uppdrag, till dess nytt val ägt rum. Lantrådet är enligt nämnda lagrum landskapets förtroendeman, men tillika tjänsteman med de allmänna rättigheter och skyldigheter, som i landskapslag eller annorstädes äro honom tillförsäkrade eller påbjudna för honom, medan ledamöternas uppdrag äro rena förtroendeuppdrag på viss tid. Vald ledamot kan enligt 3 § i samma landskapslag icke avsäga sig uppdraget, om han icke som stöd för sin avsägelse kan åberopa däri nämnda skäl. Ifråga om lantrådets ställning till landstinget kan en viss parlamentarism sålunda sägas varæ gällande inom landskapsförvaltningen, medan landskapsstyrelsens ledamöter, vilka dock tillika med lantrådet dela ansvaret för landskapsstyrelsens beslut och åtgärder, ansvara för sina tjänsteåtgärder enbart enligt allmän lag. Lantrådet och ledamöterna äro medandra ord icke likställda ifråga om politisk ansvarighet. Syftemålet med motionen är att få till stånd en sådan ändring av landskapslagen, att även landskapsstyrelsens ledamöter, ehuru fortfarande valda för viss tid, skola sitta på förtroende och avgå, ifall landstinget i föreslagen ordning förklarar dem icke vidare åtnjuta landstingets förtroende. Ändringsförslaget innebär en i viss mån utvidgad parlamentarism, som dock fortfarande blir haltande såtillvida, att den ej tager hänsyn till ledamöternas personliga rätt att ställa sina mandat till landstingets förfogande.

Utskottet finner det medföljande lagförslaget icke vara väl utarbetat och genomtänkt till alla sina konsekvenser och anser enhälligt, att det icke kan antagas med föreliggande innehåll och avfattning. En majoritet inom utskottet - tre medlemmar - hava dock funnit förslaget om utvidgad parlamentarism inom landskapsförvaltningen värt en allsidig utredning och beslutat föreslå, att ärendet i detta syfte hänskjutes till landskapsstyrelsen med vissa rekommendationer. Enligt majoritetens uppfattning borde

-2-

det utredas, huruvida det är önskvärt att även ledamöterna i landskapsstyrelsen ställas i politiskt ansvarsförhållande till landstinget, huruvida de borde väljas för viss eller obestämd tid och om ett interpellationsförfarande borde införas. Beredningen kunde efter landskapsstyrelsens egen prövning överlämnas åt en särskild kommitté.

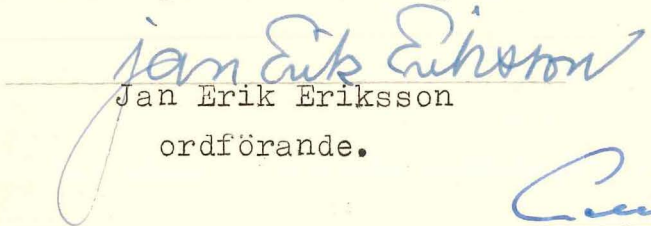
På grund av ovensagda får utskottet för landstinget värdsammast föreslå, - enhälligt -

att landstinget ville förkasta lagmotionen
samt - efter omröstning -

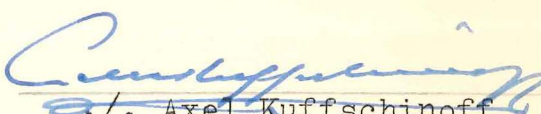
att landstinget ville hemställa hos landskapsstyrelsen om utredning därom, huruvida det kan anses vara förenligt med landskapets fördel, att ledamöterna i landskapsstyrelsen ställas i politiskt ansvarsförhållande till landstinget och att landskapsförvaltningen omorganiseras enligt utvidgade parlamentariska principer, samt att, så vitt detta anses bliva fallet, till landstinget inkomma med förslag till sådan ändrad landskapslagstiftning, som utredningen föranleder.

Mariehamn den 14 mars 1957.

På lagutskottets vägnar:

Jan Erik Eriksson

ordförande.

./ Axel Kuffschinoff

sekreterare.

Närvarande i utskottet: Jan Erik Eriksson, ordförande, Nils Dahlman, Aug. Johansson, Herman Mattsson och Trygve Johansson (ersättare).